

Aanbevelingen

In dit onderdeel stellen we 21 aanbevelingen voor gebaseerd op de resultaten van de vragenlijst. Deze werden geformuleerd in samenwerking met alle partners (Doof Vlaanderen, BVGT vzw, en Tenuto vzw). We presenteren de aanbevelingen volgens hoe belangrijk ze geacht werden door de deelnemers.

We benadrukken dat er nood is aan een meersporenbeleid om het beroep tolk VGT - X duurzaam te maken. Om die reden worden de maatregelen niet per thema of categorie gepresenteerd, aangezien het focussen op slechts één of enkele aspecten niet het gewenste resultaat zal hebben.

- De verdere ontwikkeling van het beroep tolk VGT - X moet inzetten op aspecten die bijdragen tot job tevredenheid.
- Er moet verder ingezet worden op campagnes die bijdragen tot beroepsfierheid en job tevredenheid. De #tolkfier campagne gevoerd door BVGT vzw en gesteund door Tenuto vzw is een goed voorbeeld. Andere sleutelorganisaties zouden soortgelijke campagnes kunnen voeren om een breder gedragen waardering voor het beroep aan te moedigen.
- Het statuut van de tolk VGT - X moet dringend en grondig herbekeken worden. Er is nood aan een statuut dat de tolk beschermt bij ziekte, zwangerschap, etc. Een statuut dat een pensioenopbouw toelaat. Een statuut dat tegelijkertijd flexibiliteit en zekerheid garandeert.
- Er moet nagegaan worden of tolken VGT - X via verschillende werknemersstatuten zouden kunnen werken, zij het als zelfstandige of als werknemer, of een combinatie van beide.
- Er moet onderzoekmatig en cijfermatig bepaald worden wat een voltijdse invulling als tolk VGT - X betekent. Hierbij dient men na te gaan hoeveel uren per week een tolk kan werken op een duurzame manier, rekening houdend met de verschillende taken van een tolk (voorbereiding, verplaatsing, administratie, en eigenlijke tolkwerk).
- De financiële context van het beroep moet aangepast worden op verschillende vlakken. Zo moet het algemene uurtarief bepaald door de overheid verhoogd worden. Daarenboven moeten alle taken van een tolk (zoals voorbereiding en reistijd) vergoed worden. Differentiatie in tarief is nodig voor avondwerk, weekendwerk, en volgens werkinhoud.
- Acties om de duurzaamheid van het beroep te verbeteren moeten rekening houden met de complexiteit van het beroep en van de beroepsgroep. Dit betekent dat maatregelen moeten afgestemd zijn op alle onderdelen van het beroep (administratie, voorbereiding, verplaatsing en het eigenlijke tolkwerk). Een eendimensionale visie dat het beroep tolk VGT - X beperkt tot het eigenlijke tolkwerk en niet de andere professionele taken incalculeert draagt niet bij tot de duurzaamheid van het beroep.

- Er zijn specifieke maatregelen nodig voor tolken VGT - X die de pensioengerechtigde leeftijd naderen. Zo kan er nagegaan worden of er een flexibele regeling mogelijk is voor deze groep om te kunnen (blijven) werken als tolk VGT - X met behoud van pensioenrechten. Dit kan ook tegemoetkomen aan de nood en voorkeuren van (oudere) dove tolkgebruikers in bepaalde tolksituaties.
- Aangezien in de nabije toekomst een substantieel aantal tolken VGT - X de pensioengerechtigde leeftijd zal bereiken, moet er nu proactief gehandeld worden om die uitval op te vangen.
- Er is nood aan campagnes om jongere personen aan te zetten in het beroep te stappen en aan maatregelen die hen toelaten het beroep te blijven uitoefenen.
- Er moet ingezet worden op maatregelen en een statuut dat ervoor zorgt dat het beroep tolk VGT - X voor pas afgestudeerden aantrekkelijk is als hoofdberoep. Een systeem waarbij beginnende tolken begeleiding krijgen bij de opstart, waarbij ze hun netwerk uitbouwen, waarbij de contexten waarin ze kunnen tolken bepaald zijn, en ze een specifiek statuut hebben dat gekoppeld wordt aan gepaste verwachtingen van gebruikers van hun diensten kan hiervoor zinvol zijn.
- Opleidingen dienen na te gaan hoe ze studenten beter kunnen klaarstomen voor het beroep.
- Opleidingen dienen meer in te zetten op het bijbrengen van duurzame en specifieke competenties.
- De noodzaak en de voordelen van verdere professionele ontwikkeling, zoals bijscholing en supervisie, dienen (meer) kenbaar gemaakt te worden aan tolken VGT - X zodat zij hier (meer) in investeren.
- Er is nood aan een uitgebreider bijscholingsaanbod voor tolken VGT - X dat bij voorkeur verplicht is en bijdraagt tot professionele ontwikkeling en kwaliteitsgarantie.
- Er is nood aan het uitbouwen van professionele supervisie en mentorschap voor tolken VGT - X.
- Er is een nood aan cijfergegevens met betrekking tot het aantal personen in Vlaanderen met de kwalificatie(s) om te werken als tolk VGT - X. Momenteel probeert CAB Vlaanderen de cijfergegevens te centraliseren door bij de opleidingen na te gaan hoeveel studenten jaarlijks afstuderen. Door de GDPR-wetgeving is dit minder vanzelfsprekend geworden. Indien we echter zicht willen hebben op het potentieel aan tolken VGT - X, en gegronde uitspraken willen doen

over het feit of er al dan niet een tekort is, is dit cijfermateriaal noodzakelijk.

- Het kan raadzaam zijn om correcte cijfers rond werkaanbod te verspreiden. CAB Vlaanderen zou, in samenwerking met Doof Vlaanderen en BVGT vzw, periodiek aan gekwalificeerde tolken VGT - X, inclusief zij die momenteel niet werken als tolk, een overzicht kunnen bezorgen van waar de nood aan diensten van tolken VGT - X het grootst is.
- Er zou ingezet kunnen worden om gekwalificeerde tolken VGT - X die momenteel niet werkzaam zijn als tolk in regio's waar er momenteel niet voldoende actieve tolken zijn aan te moedigen terug in het beroep te stappen. Gerichte campagnes voor deze regio's in combinatie met een verbetering van de werkvoorwaarden en een opfrissingscursus zouden een gepast activeringsbeleid op korte termijn kunnen zijn.
- Er moet nagegaan worden hoe het gebrek aan diversiteit binnen de groep tolken VGT - X kan aangepakt worden.
- Er is nood aan een algemene opleiding Dovenstudies waar studenten opgeleid kunnen worden in Vlaamse Gebarentaal en aspecten van de Dovengemeenschap. Bij gebrek aan een dergelijke opleiding volgen mensen nu de opleiding tot tolk VGT - X, zonder de intentie om ooit te werken als tolk. Dit geeft een vertekend beeld van de potentiële beroepsgroep en toont aan dat er nood is aan een meer algemene opleiding.